

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля
« 07 » *липень*

Юрій БІДЗІЛЯ
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДІАСТИЛІСТИКА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Освітня програма	Міжнародна журналістика
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Медіастилістика**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **06 Журналістика** спеціальності **061 Журналістика** освітньої програми «**Міжнародна журналістика**».

Розробник: *Шаповалова Галина Валентинівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри журналістики**

Протокол № 12 від 30 червня 2025 року

Завідувач кафедри Євген СОЛОМІН

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.

Протокол № 9 від 30 червня 2025 року

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	3-й	3-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	5-й	5-й
	Лекції:	
	22 год.	6 год.
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	22 год.	6 год.
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46 год.	78 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Медіастилістика» – дати здобувачам знання про засади медіастилістики, докладно розглянути систему функціональних стилів сучасної української літературної мови, зокрема публіцистичний стиль як домінуючий у медіа; проаналізувати стильову диференціацію мовних одиниць, багатство й різноманітність виражальних засобів сучасної української літературної мови; з'ясувати особливості застосування стильових засобів у журналістських текстах різної жанрової (інформаційної, аналітичної, публіцистично-художньої груп) і видової (друкованих, аудіовізуальних, конвергентних) належності; розвинути у здобувачів навички доречного й ефективного використання стильових ресурсів мови у процесі створення й редагування журналістських текстів міжнародної проблематики для друкованих, аудіовізуальних та онлайн-медіа.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

Спеціальні компетентності:

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК14. Здатність критично оцінювати свій та чужий інформаційний продукт, інформаційну діяльність загалом.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Медіастилістика» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми:

ОК 19 Медіалінгвістика

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни «Медіастилістика», повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПР):

Програмні результати навчання	Шифр ПР
Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.	ПР01
Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.	ПР02
Вільно спілкуватися з професійних питань з представниками медіаспільноти, експертами, спікерами, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.	ПР11
Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.	ПР15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Медіастилістика»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПР
Здобувач вищої освіти здатен раціонально й професійно пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань із медіастилістики.	ПР01
Здобувач вищої освіти ефективно застосовує знання з медіастилістики в журналістській діяльності, створює інформаційний медіапродукт міжнародної тематики, зокрема медіатексти усної та письмової форм реалізації, аналізує їх з погляду доречності й правильності застосованих стилістичних засобів і прийомів.	ПР02
Вільно володіє українською літературною мовою, зокрема стилістичними ресурсами, ефективно їх використовує в усіх видах журналістської діяльності та професійного (усного й письмового) спілкування з представниками української та закордонної медіаспільноти, експертами, спікерами.	ПР11
Має навички створення журналістського продукту для друкованих, аудіовізуальних, онлайн-медіа відповідно до теми, комунікативної мети, жанрової належності, аудиторного спрямування тощо.	ПР15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни «Медіастилістика» є: залік, модульна контрольна, поточне оцінювання на заняттях, яке включає усну чи письмову відповідь, творчі завдання на вироблення навичок ефективного й стилістично вправного використання стильових ресурсів української мови у журналістській практиці, презентації, тестування, участь у дискусіях.

У процесі вивчення дисципліни використовуються такі методи: 1) *традиційні*: вербальні (лекція, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), візуальні (ілюстрування, демонстрування, метод самостійного спостереження студента), практичні (практичні роботи), загальнонаукові (аналітико-синтетичний метод, індукція, дедукція, порівняння, узагальнення); 2) *інтерактивні методи* (групові проекти, дискусії).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усна або письмова, що включає: усне опитування, практичні творчі роботи, презентації, онлайн-тестування, участь у дискусіях.

Форма модульного контролю: тестові завдання на освітній платформі Moodle <https://moodle.uzhnu.edu.ua>

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік, оцінка за який може бути підсумковим рейтинговим балом студента за навчання упродовж семестру, що включає бали за роботу на лабораторних заняттях, виконання творчих завдань і за модульні контрольні роботи. Сума балів за всі види робіт визначається в межах 100 балів.

Оцінювання здобувачів вищої освіти також передбачає врахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	40	100
12	12	12	12	12		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття	6	60	5	60
Модульний контроль	1	40	1	40
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульного контролю

Максимальна оцінка – 40/40 балів за тести різного рівня складності.

Тестування здійснюється на сайті електронного навчання УжНУ: <https://moodle.uzhnu.edu.ua>

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумкове оцінювання здійснюється на основі двох модульних контролів та інших видів робіт, передбачених робочою програмою.

Якщо здобувач у підсумку набрав 60 і більше балів, то залік може бути виставлений за результатами поточного оцінювання та модульного контролю. Якщо ж він бажає поліпшити свою оцінку, то складає залік за всією програмою навчальної дисципліни.

Зараховано (90–100, А) заслуговує здобувач, котрий всебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; засвоїв основну й ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно

висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Зараховано (82–89, В) заслугоує здобувач, котрий повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Зараховано (74–81, С) заслугоує здобувач, котрий у загальному роботу виконав, але відповідає на запит з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Зараховано (64–73, D) заслугоує здобувач, котрий знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Зараховано (60–63, E) заслугоує здобувач, котрий володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Не зараховано (35–59, FX) виставляється здобувачеві, котрий виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Не зараховано (0-34, F) виставляється здобувачеві, котрий володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре		82–89
C	Добре		74–81
D	Задовільно		64–73
E	Задовільно		60–63

FX	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F	Незадовільно		0–34

і6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Медіастилістика як навчальна і наукова дисципліна. Функціональні стилі в системі сучасної масової комунікації.

Предмет, основні терміни медіастилістики. Класифікація та загальна характеристика функціональних стилів сучасної української мови. Зв'язок медіастилістики з іншими науками про мову й журналістською практикою.

Тема 2. Лексичні ресурси медіастилістики. Стилістичне використання багатозначності слова.

Стилістична диференціація української лексики. Стилістичні можливості полісемії. Тропи і стилістичні фігури в медіатексті міжнародного спрямування.

Тема 3. Стилістичний потенціал синонімії, антонімії, омонімії й паронімії.

Стилістичний аспект синонімії. Використання синонімів у текстах різних функціональних стилів. Евфемізми та перифрази як компоненти синонімічного ряду. Функціонування антонімів у творах різної стильової належності. Омоніми та їх види. Використання омонімів у різних стилях сучасної української літературної мови. Паронімія як стилістичне явище.

Тема 4. Стилістичні ресурси іншомовної лексики.

Склад лексики іншомовного походження в українській мові. Інтернаціоналізми і власне іншомовні слова. Стилістична роль запозичень. Критерії доречності вживання іншомовних слів у медіамовленні.

Тема 5. Активна і пасивна лексика з погляду стилістики.

Види і функції неологізмів у текстах різної стильової спрямованості. Способи введення неологізмів у журналістський текст міжнародної проблематики. Стилістичні можливості застарілої лексики.

Тема 6. Стилістичний потенціал спеціальної лексики в журналістському мовленні.

Стилістична диференціація української лексики. Роль термінів у текстах різної стильової орієнтації. Причини появи професіоналізмів, місце їх постійного вживання. Використання професійної лексики у текстах різних функціональних стилів. Місце і функції жаргонізмів у творах художніх і нехудожніх стилів. Склад і характер розмовних одиниць, сфери їх уживання. Діалектна лексика в текстах різної стильової належності. Роль одиниць спеціального вживання в журналістських текстах міжнародної проблематики.

Тема 7. Стилістика фразеологічних одиниць.

Види фразем, особливості їх уживання в текстах різної стильової належності. Трансформація і функції сталих зворотів мови в журналістському мовленні.

Модуль 2

Тема 8. Морфологічні ресурси стилістики.

Стилістичні властивості категорії роду. Категорія числа з погляду стилістики. Стилістичні особливості категорії ступенів порівняння. Типові стилістичні помилки у використанні морфологічних засобів у журналістському мовленні.

Тема 9. Стилістичний синтаксис медіатексту. Стилістичні можливості однорідних членів речення.

Функції однорідних членів речення у текстах різних функціональних стилів. Принципи побудови однорідного ряду в нехудожніх текстах. Типові помилки в побудові однорідного ряду в медійній творчості.

Тема 10. Відокремлені конструкції як засіб смислового й емоційного акцентування в медіамовленні.

Загальна характеристика відокремлених членів речення. Роль відокремлених компонентів у текстах художніх і нехудожніх стилів. Типові помилки в побудові речень із відокремленими членами в журналістському тексті міжнародної тематики.

Тема 10. Модальні й адресні конструкції в медіакомунікації.

Вставні слова в текстах різних функціональних стилів. Стилістичний потенціал вставлених конструкцій. Звертання та їх стилістичні можливості в журналістському мовленні.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	усього	у тому числі				
Лекції		Практичні семінарські	Лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота	
<i>Модуль 1</i>						
Тема 1. Медіастилістика як навчальна і наукова дисципліна. Функціональні стилі в системі сучасної масової комунікації.	8/9	2/2		2		4/7
Тема 2. Лексичні ресурси медіастилістики. Стилістичне використання багатозначності слова.	8/9	2		2/2		4/7
Тема 3. Стилістичний потенціал синонімії, антонімії, омонімії й паронімії.	8/7	2		2		4/7
Тема 4. Стилістичні ресурси іншомовної лексики.	8/9	2/2		2		4/7
Тема 5. Активна і пасивна лексика з погляду стилістики.	8/7	2		2		4/7
Тема 6. Стилістичний потенціал спеціальної лексики в журналістському мовленні.	8/9	2		2/2		4/7
Разом за модулем 1.	48/50	12/4		12/4		24/42
<i>Модуль 2</i>						
Тема 7. Стилістика фразеологічних одиниць.	8/9	2/2		2		4/7
Тема 8. Морфологічні ресурси стилістики.	8/6	2		2		4/6
Тема 9. Стилістичний синтаксис медіатексту. Стилістичні можливості однорідних членів речення.	8/7	2		2		4/7

Тема 10. Відокремлені конструкції як засіб смислового й емоційного акцентування в медіамовленні.	9/8	2		2		5/8
Тема 11. Модальні й адресні конструкції в медіакомунікації.	9/10	2		2/2		5/8
Разом за модулем 2.	42/40	10/2		10/2		22/36
Разом	90	44/6		44/6		46/78

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Медіастилістика як навчальна і наукова дисципліна. Функціональні стилі в системі сучасної масової комунікації.	2	
2.	Лексичні ресурси медіастилістики. Стилістичне використання багатозначності слова.	2	2
3.	Стилістичний потенціал синонімії, антонімії, омонімії й паронімії	2	
4.	Стилістичні ресурси іншомовної лексики.	2	
5.	Активна і пасивна лексика з погляду стилістики.	2	2
6.	Стилістичний потенціал спеціальної лексики в журналістському мовленні.	2	
7.	Стилістика фразеологічних одиниць.	2	
8.	Морфологічні ресурси стилістики.	2	
11.	Стилістичний синтаксис медіатексту. Стилістичні можливості однорідних членів речення.	2	
12.	Відокремлені конструкції як засіб смислового й емоційного акцентування в медіамовленні.	2	
14.	Модальні й адресні конструкції в медіакомунікації.	2	2
	Разом	22	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Проблема кваліфікації стилів сучасної української літературної мови.	4	7
2.	Особливості використання тропів і стилістичних фігур у журналістських текстах. Опрацювати: Мірошниченко І. Г. Прагматичні особливості стилістичних фігур у стислих текстах українського мас-медійного дискурсу. <i>Закарпатські філологічні студії</i> . Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Т. 1, вип. 13. С. 83–87. https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/32571	4	7
3.	Специфіка вияву стилістичних можливостей синонімів і антонімів, омонімів і паронімів у текстах різної стильової належності.	4	7
4.	Джерела та види новітніх запозичень, їх стилістичне навантаження в журналістському усному та письмовому мовленні.	4	7

5.	Стилістичний потенціал хронологічно маркованої лексики в медіатекстах міжнародної тематики. Опрацювати розділ «Нові вияви іншомовної лексики в мові українських засобів масової інформації» монографії «Лексика українських масмедіа» (Переяслав-Хмельницький, 2019, с. 63-84) https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u406/leksika_ukr_masmedia_navalna.pdf	4	7
6.	Особливості репрезентації одиниць спеціального вживання в текстах художніх і нехудожніх стилів.	2	10
7.	Функції й трансформація сталих зворотів у журналістському мовленні. Стилістична трансформація фразеологізмів в українських масмедіа. Опрацювати: Сизонов Д. Ю. Стилістична трансформація фразеологізмів в українських мас-медіа. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету</i> . Сер.: Філологія. 2018, № 37, том 3. С. 154–157.	4	7
8.	Стилістичний потенціал граматичних ресурсів мови.	4	6
9.	Роль однорідних членів речення в медійних текстах міжнародної проблематики.	4	7
10.	Стилістичні можливості відокремлених членів речення в журналістських текстах міжнародної тематики.	5	8
11.	Особливості звертання, вставних та вставлених конструкцій у медіамовленні.	5	8
	Разом	46	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: персональний комп'ютер / ноутбук / смартфон, проектор. Сервіси Google (Gmail, Meet, Chat, Presentation), сайт електронного навчання УжНУ <https://moodle.uzhnu.edu.ua/>.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови: навч. посіб. Львів: Світ, 2003.
2. Галас А. М. Практична стилістика української мови. Навч.-методич. посіб. Ужгород, 2023.
3. Дудик П. С. Стилістика української мови. К.: Академія, 2005 (Альма-матер).
4. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови. Львів: ПАІС, 2007.
5. Шаповалова Г. Медіатекст: природа, компоненти, стилістика. Ужгород, 2024.

Допоміжна література

6. Бабич Н. Д. Богословський стиль української мови у контексті стилістичної науки: збірник науково-дидактичних праць. Чернівці: ВД «Букрек», 2009.
7. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004.
8. Гуйванюк Н. В. Експресивний синтаксис. Гуйванюк Н.В. Слово – Речення – Текст: Вибр. праці. Чернівці: Чернівецький університет, 2009. С. 409–478.
9. Єрмоленко С. Я. З історії української стилістики: від стилістики мовних засобів до інтегративної стилістики. *Українська мова*. 2019. № 1. С. 3–17.

10. Єрмоленко С. Я. Мовно-естетичні знаки української культури. К.: Інститут української мови НАН України, 2009.
11. Зінссер В. Як писати добре. Класичний посібник зі створення нехудожніх текстів. К.: Наш формат, 2023.
12. Капелюшний А. О. Стилїстика. Редагування журналістських текстів: Практичні заняття. Львів: ПАІС, 2003.
13. Коваленко Б. О. Стилїстично знижена лексика в мові сучасної української публіцистики: монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2010.
14. Коць Т. До проблеми взаємодії релігійного і публіцистичного стилів української літературної мови. *Культура слова: Зб. наук. праць*. К.: Видавничий дїм Дмитра Бурого, 2023. Вип. 98. С. 96–107.
15. Кравець Л. В. Стилїстика тексту: навчально-методичний посібник. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015.
16. Кравець Л. В. Стилїстика української мови: Практикум. К.: Вища школа, 2004.
17. Лїнгвальний та екстралїнгвальний аспекти комунїкації в мультикультурному середовищі Закарпаття: монографія / за заг. ред. Ю. М. Бїдзілі, Г. В. Шаповалової, Я. М. Шебештян. Ужгород: РІК-У, 2021.
18. Пономарїв О. Д. Стилїстика сучасної української мови. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000.
19. Селїгей П. Світло і тїні наукового стилю: Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2016.
20. Степаненко М. Публіцистично-полїтичний дискурс 2021: лексико-словотвірні інновації, перифрастичний ресурс: монографія. Харків: Видавець Іванченко І. С., 2023.
21. Стилїстика української мови / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько; за ред. Л. І. Мацько. К., 2003.
22. Стилїстика української мови: навчально-методичний посібник / упор. А. С. Попович, Л. М. Марчук; за ред. А. С. Попович. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017.
23. Стишов О. А. Українська лексика кінця ХХ столїття: на матеріалі мови засобів масової інформації. К.: Пугач, 2005.
24. Струганець Л. Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ столїття: монографія. Тернопіль: Астон, 2002.
25. Українська лїнгвостилїстика ХХ – початку ХХІ столїття: система понять і бібліографічні джерела / уклад.: С. П. Бїбик, Т. А. Коць, С. Г. Чемеркін та ін.; за ред. С. Я. Єрмоленко. К.: Грамота, 2007.
26. Чабаненко В. А. Стилїстика експресивних засобів української мови: монографія. Запорїжжя: Запорїзький держ. ун-т, 2002.
27. Чемеркін С. Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси. К., 2009.
28. Шаповалова Г. В. Мова сучасних українських мас-медіа: навч.-методич. посіб. Ужгород, 2008.
29. Шаповалова Г. В. Динамічні процеси в сучасному медіатексті: аспекти і перспективи вивчення. *Сучасні проблеми мовознавства та лїтературознавства: Зб. наук. праць (Ужгородський державний університет Мїносвіти України)*. Ужгород, 2005. Вип. 9: Українська лїтература в загальноєвропейському контексті. С. 439–444.
30. Шаповалова Г. В. Експресивні словосполучення як інструмент образного мислення журналіста. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Фїлологічна. Ужгород, 2003. Вип. 8. С. 128–133.
31. Шаповалова Г. В. Лексико-стилїстичні та фразеологічні засоби інтелектуалїзації журналістського мовлення. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Фїлологія. Вип. 2 (40) 2018. Ужгород: Говерла, 2018. С. 42–46.
32. Шаповалова Г. В. Неологізми в мові сучасних мас-медіа: навч.-методич. посіб. Ужгород, 2008.

33. Шаповалова Г. В., Шебештян Я. М. Теоретико-практичні питання текстознавства. Ужгород: Гражда, 2016.
34. Шаповалова Г. В., Шебештян Я. М. Український медіатекст як невід'ємна частина сучасного публіцистичного мовлення. *Мова. Суспільство. Журналістика*: Збірник матеріалів і тез XXIV міжнародної науково-практичної конференції з проблем функціонування й розвитку української мови «Мова. Суспільство. журналістика» (Київ, 2 листопада 2018). К., 2018. С. 63–65.
35. Шаповалова Г., Шебештян Я. Лінгвістичний аналіз тексту у вивченні дисциплін медіалінгвістичного циклу: навч.-методич. посіб. Ужгород, 2024. 46 с.
36. Шаповалова Г., Шебештян Я., Путрашик В. Засади лінгвістичного аналізу медіатексту. *Communications and Communicative Technologies*. 2023. Вип. 23. С. 41–46.
37. Шебештян Я. М., Шаповалова Г. В. Несиметричність термінів «мова ворожнечі» і «hate speech» як проблема української медіатеорії. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Сер.: Філологія. Ужгород, 2019. № 1 (41). С. 181–184.
38. Шебештян Я., Шаповалова Г. Відображення місцевого колориту в сучасних закарпатських медіа. *Лінгвальний та екстралінгвальний аспекти комунікації в мультикультурному середовищі Закарпаття*: монографія. / за заг. ред. Ю. М. Бідзілі, Г. В. Шаповалової, Я. М. Шебештян. Ужгород: РІК-У, 2021. С. 470–496.
39. Шевченко Л. І., Шулінова Л. В. Стилістика української літературної мови: Тести, завдання, вправи. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. Кн. 1.
40. Шевченко Л. І., Шулінова Л. В. Стилістика української літературної мови: функціональна діагностика тексту: навч. посіб. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. Кн. 2.

Довідкова література

41. Бирик С. П., Сюта Г. М. Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання / за ред. С. Я. Єрмоленко. Харків: Фоліо, 2006.
42. Великий тлумачний словник сучасної української мови. К.: Ірпінь, ВТФ «Перун», 2001.
43. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. К.: Наукова думка, 2004.
44. Довідник з культури мови / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бирик, Н. М. Сологуб та ін.; за ред. С. Я. Єрмоленко. К.: Вища школа, 2005.
45. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поетика. Дрогобич: Відродження, 2008.
46. Новий словник епітетів української мови / С. Я. Єрмоленко, В. І. Єрмоленко, С. П. Бирик; за ред. С. Я. Єрмоленко. К.: Грамота, 2012.
47. Калашник В. С., Колоїз Ж. В. Словник фразеологічних синонімів української мови. К.: Довіра, 2004.
48. Єрмоленко С. Я., Бирик С. П., Тодор О. Г. Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. К.: Либідь, 2001.
49. Медіалінгвістика: словник термінів і понять / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов; за ред. Л. І. Шевченко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014.
50. Полюга Л. М. Повний словник антонімів української мови. К.: Довіра, 2006.
51. Словник журналіста: Терміни, мас-медіа, постаті / за заг. ред. Ю. М. Бідзілі. Ужгород: ВАТ «Закарпаття», 2007.
52. Словник іншомовних слів / уклад. Л. О. Пустовіт та ін. К.: Рідна мова, 2000.
53. Словник синонімів української мови: у 2 т. К.: Наукова думка, 1999–2000.
54. Словник тропів і стилістичних фігур / автор-укладач В. Ф. Святовець. К.: ВЦ «Академія», 2011.
55. Словник української мови: у 20 т. К., 2010–2024. Т. 1–15.
56. Словник фразеологізмів української мови. К.: Наукова думка, 2003.

57. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. К.: Знання, 2006.
58. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія, Полтава: Довкілля-Київ, 2006.
59. Сюсько М. І., Шебештян Я. М. Словник невідмінюваних в українській мові іменників. Ужгород: Гражда, 2017.
60. Українська мова: енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін. [3-тє вид., зі змінами і доп.]. К.: Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2007.
61. Яцимирська М.Г. Сучасний медіатекст: Словник-довідник. Львів: ПАІС, 2005.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

62. Електронна бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://journalib.univ.kiev.ua/>
63. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
64. Наукова бібліотека Ужгородського національного університету <https://www.lib.uzhnu.edu.ua/> Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника: <https://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/>
65. Енциклопедія сучасної України. URL: <https://esu.com.ua> Сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» <https://moodle.uzhnu.edu.ua/>
66. Словник української мови: в 11-ти томах <https://sum.in.ua/>
67. Словник української мови: у 20-ти томах <https://sum20ua.com/?wordid=0&page=0>
68. Словники України on-line: український лінгвістичний портал. <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>